

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.798.2025

**Pani
Agnieszka Łętocha
Radna Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pani interpelację w sprawie nadmiernej populacji gołębi w Krakowie oraz jej negatywnych konsekwencji dla mieszkańców i infrastruktury miejskiej, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 2 września 2025 r., uprzejmie informuję.

Spśród występujących na terenie Krakowa gołębi, z różnego typu uciążliwościami dla mieszkańców kojarzone są tylko trzy gatunki: przede wszystkim objęty ochroną gatunkową częściową gołąb miejski *Columba livia f. urbana*, podlegająca ochronie ścisłej synogarlica turecka (sierpówka) *Streptopelia decaocto*, a także grzywacz *Columba palumbus*, który jest gatunkiem łownym.

W ostatnich dziesięcioleciach obserwowany jest na terenie Krakowa wyraźny wzrost liczebności populacji dwóch ostatnich wymienionych gatunków, spowodowany głównie łatwym dostępem do pokarmu w warunkach miejskich i zmniejszaniem się dystansu względem człowieka. Populacja gołębia miejskiego była i nadal jest bardzo liczna, co jest powodowane, oprócz ww. czynników, dostępnością miejsc do gniazdowania (w odróżnieniu od pozostałych gołębi, gołąb miejski nie zakłada gniazd na drzewach).

Wszystkie wymienione gatunki ptaków podlegają, poza ochroną wynikającą z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) czy ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), również ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580), a zatem wszelkie działania zmierzające do ingerencji człowieka w populacje tych gatunków wymagają bezwzględnej zgodności z przepisami prawa.

Ad 1.

Gołębie miejskie podlegają ochronie prawnej częściowej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Ustawowe kompetencje w zakresie zwierząt podlegających ochronie gatunkowej posiada Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie. Konieczność regulacji populacji gołębi podnoszona jest przez część mieszkańców, natomiast są również mieszkańcy oraz organizacje zdecydowanie przeciwni takim działaniom. Oprócz tego na terenie Krakowa działa wiele oddolnych inicjatyw pomagających gołębiom, które organizują akcje wyłapywania chorych i rannych osobników (np. „akcja sznurek”), konferencje poświęcone gołębiom, jak również rozmaite eventy artystyczne związane z tymi ptakami, mające na celu ocieplić wizerunek tych zwierząt.

W ramach 11 edycji Budżetu Obywatelskiego (Budżet obywatelski Miasta Krakowa 2024) został wybrany do realizacji projekt pn. „Gołębie, a mieszkańcy Starego Miasta – konflikt do rozwiązania”, który zakłada inwentaryzację mającą na celu określenie miejsc bytowania gołębia miejskiego, zamontowanie sioდეtek i półek zewnętrznych dla gołębi w wyznaczonych miejscach, gdzie jest ich najwięcej, opracowanie wyników i prowadzenie edukacji. Projekt ma na celu wypracowanie kompromisu między negatywnymi skutkami bytowania gołębi w centrum Krakowa a ich pozytywnym wpływem na funkcjonowanie ekosystemu Miasta. W toku prac projekt napotkał ogromne trudności związane z aprobatą proponowanych rozwiązań, a przede wszystkim w uzyskaniu zgody na jego realizację na konkretnych budynkach, dlatego jego realizacja dotychczas nie doszła do skutku.

Ad 2.

Od wielu lat kładziony jest nacisk na edukację mieszkańców w kwestii ochrony zwierząt i ich siedlisk, co jest w sposób systematyczny oraz konsekwentny realizowane przez jednostki odpowiedzialne za edukację ekologiczną w Mieście, jak również powszechnie przez pozamiejskie inicjatywy organizacji pozarządowych związanych z ochroną przyrody i ekologią. Edukacja w zakresie ochrony zwierząt prowadzona jest na wielu polach, przy czym zwracana jest szczególna uwaga na racjonalne i zgodne z zaleceniami specjalistów dokarmianie ptaków, jak również udzielanie pomocy drobnym, dzikim zwierzętom, szczególnie pisklętom i podlotom. Na bieżąco na terenach miejskich stawiane są tablice informujące o prawidłowym dokarmianiu ptaków w przestrzeni miejskiej. Aktualnie jest ich kilkaset i ciągle zbierane są informacje, gdzie należy umieścić nowe lub odnowić istniejące.

Ad 3.

Obowiązujące przepisy prawa, w tym również prawa miejscowego, nie zawierają zakazu dokarmiania gołębi, jednak należy zwracać uwagę na to, aby w trakcie dokarmiania gołębi nie naruszać innych obowiązujących przepisów, w tym w szczególności art. 144 (niszczenie lub uszkodzanie zieleni) oraz art. 145 (zaśmiecanie lub zanieczyszczanie miejsca dostępnego dla publiczności) ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2025 r. poz. 734 ze zm.). Wyrzucanie resztek jedzenia jest zabronione, ponieważ sprzyja nadmiernemu rozwojowi populacji gołębi i gryzoni oraz stanowi zagrożenie sanitarne. Za zanieczyszczanie miejsc publicznych grozi mandat do 500 zł. Kontrolą i egzekwowaniem przepisów zajmuje się Straż Miejska Miasta Krakowa, która może upominać i nakładać kary na osoby łamiące ten zakaz. Formacja ta nie prowadzi odrębnych statystyk dotyczących popełniania tych wykroczeń w związku z dokarmianiem gołębi.

Ad 4.

W roku 2025 Straż Miejska odnotowała 1685 zgłoszeń dotyczących gołębi; w tym 36 zgłoszeń dotyczyło gołębi uwięzionych w siatkach, sznurkach. Dodatkowo na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa na terenie Gminy Miejskiej Kraków działa całodobowe pogotowie dla dzikich zwierząt gatunków chronionych oraz łownych prowadzone przez Pana Łukasza Styrylskiego („CentrumHodowlane.pl”), które comiesięcznie przyjmuje kilkaset interwencji dotyczących gołębi. Udzielanie pomocy gołębiom oczywiście generuje koszty, jest to jednak obowiązek ustawowy gmin.

Podejmowane w Krakowie próby ograniczenia liczby gołębi poprzez wykorzystanie sokołów nie przyniosły trwałych efektów i spotkały się ze sprzeciwem mieszkańców. Alternatywą wydaje się wspieranie populacji jastrzębi żyjących w naturalnym środowisku, które mogłyby naturalnie kontrolować liczebność gołębi, zamiast budowania gołębników miejskich, które generują wysokie koszty i ryzyko wzrostu liczby gołębi poza warunkami kontrolowanymi..

Zarząd Dróg Miasta Krakowa podejmuje działania związane z montażem siatek oraz innych zabezpieczeń (jak np. spirale) przed siadaniem i gnieźdzeniem się ptaków na podporach

obiektów, w szczególności na przyczółkach, oraz na kolektorach odprowadzających wodę opadową. Koszty związane z prowadzeniem powyższych prac zabezpieczająco-porządkowych są ponoszone doraźnie i wynikają z prowadzonych prac o charakterze interwencyjnym. Nie zidentyfikowano zaksięgowanych wprost wydatków związanych z interwencjami dotyczącymi gołębi bądź ptactwa.

Ad 5.

Ławki, alejki itp. są zmywane w ramach bieżącego utrzymania terenów zieleni na podstawie zawartych z podmiotami zewnętrznymi umów ryczałtowych. Dodatkowe koszty pojawiły się głównie w miejscach, gdzie dokarmianie gołębi pod cennymi przyrodniczo drzewami pogarszało stan gleby, wymagając jej napowietrzenia czy mulczowania. Niestety akcje informacyjne okazywały się mało skuteczne, gdyż mimo ustawienia tablic z zasadami i zaleceniami w zakresie dokarmiania ptaków, mieszkańcy nadal rozsypywali chleb pod drzewami. Poprawa warunków glebowych generuje dodatkowe wydatki z budżetu Miasta Krakowa.

Uchwałą nr LII/697/12 z dnia 11 lipca 2012 roku Rada Miasta Krakowa powierzyła Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania Sp. z o.o. (MPO) obowiązkowe zadanie własne gminy utrzymania czystości i porządku na terytorium Gminy Miejskiej Kraków. Jednostka ta zobowiązana jest do utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych i wewnątrzosiedlowych, położonych na nieruchomościach będących własnością i pozostających we władaniu Gminy Miejskiej Kraków lub Skarbu Państwa, które nie mają ustalonego zarządcy, użytkownika ani władającego.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Krakowie realizuje m.in. następujące usługi:

- mycie obiektów inżynierskich i pomników;
- usuwanie padłych zwierząt;
- mechaniczne zmiatanie i zmywanie jezdni;
- zmiatanie, w tym interwencyjne, chodników i ścieżek rowerowych, oraz mechanicznego zmywanie chodników.

Brak jest odrębnych danych na temat wydatków związanych z usuwaniem zanieczyszczeń powodowanych przez gołębie oraz padłych gołębi. Odchody gołębi, które zanieczyszczają chodniki, place, skwery i małą architekturę (kosze, balustrady), są usuwane na bieżąco w ramach codziennych działań porządkowych. Precyzyjne oszacowanie wydatków nie jest możliwe.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza
3. Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
4. Zarząd Dróg Miasta Krakowa
5. Straż Miejska Miasta Krakowa
6. Wydział Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury
7. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Krakowie
8. Biuletyn Informacji Publicznej
9. aa